

Standpunten PZO en stichting ZZP Nederland aangaande ZZP-wetgeving

Betreft:

- **Wetsvoorstel Minimumtarief en Zelfstandigenverklaring**
- **Webmodule**
- **Sectorbenadering Belastingdienst**
- **Positie zelfstandigenorganisaties in maatschappelijke overlegstructuur**

Sinds half maart verkeert ons land in een uitzonderlijke situatie. Van het één op het andere moment zijn hele sectoren stilgelegd met als gevolg dat van het één op het andere moment de inkomsten van ondernemers opdroogden. Het steunpakket biedt enigszins soelaas, maar compenseert onvoldoende de omzet van getroffen ondernemers om te kunnen overleven. Het is helaas te verwachten, dat onontkoombare faillissementen en reorganisaties zullen leiden tot economische- en sociale schade in de samenleving.

Aan de vooravond van deze diep ingrijpende economische crisis is het noodzakelijk alle zeilen bij te zetten om zoveel mogelijk werkgelegenheid te behouden en tegelijkertijd nieuwe kansen te zoeken voor economische activiteiten. Zelfstandige ondernemers vormen daarin een belangrijke factor. De vorige crisis heeft aangetoond dat bepaalde groepen, die als werknemer niet meer aan de slag konden en geen beroep wilden doen op publieke voorzieningen, succesvol zijn gaan ondernemen.

Het is tevens evident gebleken, dat het zelfstandig ondernemerschap voor een groep werkenden met een laag verdienvermogen in een afhankelijke positie juist minder inkomensperspectief biedt. Die problematiek wordt echter niet opgelost door het instellen van generieke en beperkende maatregelen, die alle ondernemers en opdrachtgevers in deze al zo moeilijke tijd zullen treffen.

De huidige arbeidsmarkt en de uitdagingen waar we door de coronacrisis voor staan, vragen juist nu om de integrale benadering, zoals voorgesteld in het Manifest Moderne Arbeidsmarkt (zie bijlage), dat wij eerder presenteerden. De voorgestelde Webmodule en de concept wetgeving die nu voorligt, borduren voort op oude “zekerheden” en verhinderen vooruitgang om ook in de toekomst werkzekerheid te kunnen bieden.

Wij verwijzen naar onze eerdere reactie in de Internetconsultatie (zie bijlage) van de concept wetsvoorstellen.

1. Het wetsvoorstel Minimumtarief en Zelfstandigenverklaring is ondoelmatig

- Uit geen van de beide wetsvoorstellen blijkt een samenhangende visie op de moderne arbeidsmarkt.
- Zelfstandige ondernemers krijgen niet meer ruimte om te ondernemen, maar worden juist ernstig belemmerd door onnodige verplichtingen.
- Zelfstandige ondernemers ondervinden door deze maatregelen niet de broodnodige rechtszekerheid in de relatie met opdrachtgevers.
- Het instellen van een minimumtarief aan de onderkant van de arbeidsmarkt, biedt in deze vorm geen inkomensperspectief voor werkenden met een laag verdienvermogen.

2. Minimumtarief zorgt niet voor inkomensverbetering laagbetaalden

- De stellige aanname dat met dit minimumtarief armoede wordt bestreden, trekken wij ernstig in twijfel.
 - Met 40 uur per week en 46 weken per jaar en een tarief van €16 kan een zelfstandige € 29.440 omzetten. Dat is volstrekt onvoldoende om zich te verzekeren en een buffer voor slechte tijden op te bouwen.
 - Daarnaast is de zelfstandige die dit bedrag omzet volgens dit wetsvoorstel niet in staat om andere bedrijfskosten (indirecte kosten) in dit tarief te verdisconteren.
 - Ook tijd die de zelfstandige moet besteden aan acquisitie, administratie, scholing, en andere vormen van ontwikkeling mag niet worden verdisconteerd in dit tarief.
- **De positie van laagbetaalden zal verslechteren**
 - De groep laagbetaalden (ondernemer of niet), is bij uitstek prijsnemer, heeft zelf weinig invloed op de prijsvorming, al dan niet op basis van een uurtarief. Het voorgestelde minimumtarief zal in de praktijk leiden tot een neerwaartse beweging van bovenliggende tarieven, waardoor veel zelfstandigen direct worden getroffen in hun inkomen.
 - De groep uitzendkrachten, nu nog met de status van werknemer met WML, zal als gevolg van het minimumtarief puur vanwege loonkostenoverweging in de richting van het zzp-schap worden gedreven, waardoor deze groep flexwerkers nog minder sociale bescherming zal genieten dan nu het geval is.

3. Nog meer onduidelijkheid over arbeidsrelatie

- De Wet Zelfstandigenverklaring geeft partijen de mogelijkheid om de wil van partijen een grotere rol te laten spelen binnen de overeenkomst. Wij waarderen dit, mede omdat wij eerder een dergelijke verklaring hebben bepleit. De in dit wetsvoorstel opgelegde beperkingen sluiten echter het merendeel van de zelfstandigen uit van rechtszekerheid als ondernemer.
- Door de Wet Zelfstandigenverklaring worden niet alleen zelfstandige ondernemers, maar ook werknemers die minimaal €75 per/uur verdienen, uitgezonderd van loonheffing en premieafdracht door hun "opdrachtgevers". Daarmee creëert de overheid nog meer onduidelijkheid over de kwalificatie van de arbeidsrelatie dan nu al het geval is. Dat is niet in het belang van zelfstandige ondernemers.
- Het tarief van €75 in de Zelfstandigenverklaring is arbitrair en niet onderbouwd. Werknemers worden niet ineens ondernemer als zij meer dan €75/uur verdienen en ondernemers worden niet ineens werknemer bij een lager tarief dan €75.

4. Onuitvoerbaar en disproportioneel

- Alle ondernemers zullen door deze wetgeving worden getroffen met nodeloze administratieve plichten op straffe van hoge boetes.
- De veelheid van complexe administratieve verplichtingen geldt niet alleen voor hoog- en laagbetaalden, maar voor alle ondernemers en opdrachtgevers, inclusief particuliere klanten. Dat kost substantieel extra tijd en geld, enkel om te kunnen vaststellen of en hoe een bepaald uurtarief (€ 16 en € 75) wordt berekend en betaald aan twee groepen van beperkte omvang.

- Daarbij komt dat de zelfstandige zodanige gedetailleerde informatie moet verschaffen dat de concurrentiepositie van deze ondernemers in het gedrang komt. Van zelfstandig ondernemers kan dit niet worden verlangd.
- De focus op een uurtarief met een verplichte berekeningswijze staat los van de werkelijke prijsvorming in de markt. Deze wetgeving dwingt alle ondernemers, opdrachtgevers en klanten in een keurslijf van prijsvorming naar tijdseenheid. Dat heeft nadelige financiële gevolgen, zorgt voor verstoring van de markt en nodeloze beperking van ondernemerschap.
- De complexe en onduidelijke regelgeving rond de Zelfstandigenverklaring bij een minimumtarief van €75 gedurende maximaal een jaar met een ingewikkelde samentelregel is niet uitvoerbaar en zeker niet te handhaven.
- Deze zeer complexe regelgeving zorgt voor nog meer onduidelijkheid voor alle opdrachtnemers en opdrachtgevers, waardoor grote problemen ontstaan in de uitvoering en naleving van deze wetgeving.

5. Deze wetgeving mag niet worden ingevoerd

- Deze wetsvoorstellen voldoen in geen enkel opzicht aan de eisen van doelmatigheid, uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid.
- Invoering van deze wetgeving benadeelt alle zelfstandige ondernemers, opdrachtgevers en particuliere klanten.
- Deze wetgeving leidt niet tot meer werkgelegenheid en rechtszekerheid en duurzaam inkomensperspectief voor zelfstandige ondernemers.

Webmodule

De Webmodule heeft tot doel om aan opdrachtgevers en opdrachtnemers duidelijkheid te geven of de arbeidsrelatie die wordt aangegaan buiten dienstbetrekking kan worden verricht. Het is een hulpmiddel maar zal ook als handhavingsinstrument worden ingezet.

Het is een utopie om te denken dat deze Webmodule aan opdrachtgevers en opdrachtnemers meer duidelijkheid zal geven, omdat de onderliggende zeer complexe regelgeving niet verandert. Juist de beoordeling van de gezagsrelatie leidt in jurisprudentie en onder juristen al tot zeer uiteenlopende uitkomsten. De interpretatieruimte na invulling van de module leidt bovendien tot uiteenlopende conclusies van verschillende inspecteurs. Daarbij komt, dat een arbeidsrelatie niet statisch is en continu verandert. De Webmodule gaat er wel van uit dat moet worden gewerkt, zoals is aangegeven. Veranderingen in omstandigheden tellen niet of hebben in ieder geval gevolgen. In de praktijk is dat niet realistisch en zal het leiden tot een forse en onnodige regeldruk.

De termijn van de meeste goedgekeurde Modelovereenkomsten expireert in de komende periode. Wij verzoeken de minister en de staatssecretaris om deze termijn te verlengen of een nieuwe termijn in te stellen, zodat er voor ondernemers en opdrachtgevers toch nog enige zekerheid zal blijven bestaan.

Sectorbenadering Belastingdienst

De Belastingdienst heeft de taak om arbeidsrelaties te beoordelen in verband met wettelijke werkgeversverplichtingen inzake loonheffing en premieafdracht. Vanwege juridische onduidelijkheden met betrekking tot het al dan niet bestaan van een gezagsrelatie in de praktijk, kan de Belastingdienst deze taak niet naar behoren uitvoeren.

Een verkenning van de praktijk in het werkveld van enkele sectoren kan waardevolle inzichten opleveren voor de komende discussie over een moderne arbeidsmarkt en de positie van zelfstandige ondernemers daarin. Het is daarbij wel noodzakelijk voor het draagvlak om ook de relevante zelfstandigenorganisaties nadrukkelijk te betrekken bij de inhoud en het proces van deze sectorbenadering.

In deze moeilijke tijd moeten alle zeilen worden bijgezet om werkgelegenheid te behouden en nieuwe kansen te zoeken voor ondernemers. In deze omstandigheden zal handhaving op basis van onduidelijke regelgeving onnodig onzekerheid en onrust veroorzaken onder opdrachtgevers en zelfstandigen, waardoor de economische en maatschappelijke problemen worden vergroot. Daarom verzoeken wij het kabinet het handhavingsmoratorium te verlengen, mede in afwachting van de uitkomsten van de komende discussie over een moderne arbeidsmarkt.

Op weg naar een moderne arbeidsmarkt met ruimte voor ondernemers

Het is naar onze mening noodzakelijk voor het draagvlak van wetgeving om vertegenwoordigende maatschappelijke organisaties formeel te betrekken bij de komende discussie over een moderne arbeidsmarkt. Daarom verzoeken wij de minister van SZW te bewerkstelligen, dat de representatieve zelfstandigenorganisaties een formele positie krijgen binnen het gestructureerd maatschappelijk overleg.

Maarten Post,
Voorzitter Stichting ZZP Nederland

Margreet Drijvers,
Directeur Platform Zelfstandige Ondernemers